

Expozície / Exposures

KHB
Kunsthalle
Bratislava

IGOR
EŠKINJA

Kurátor / Curator: Tevž Logar

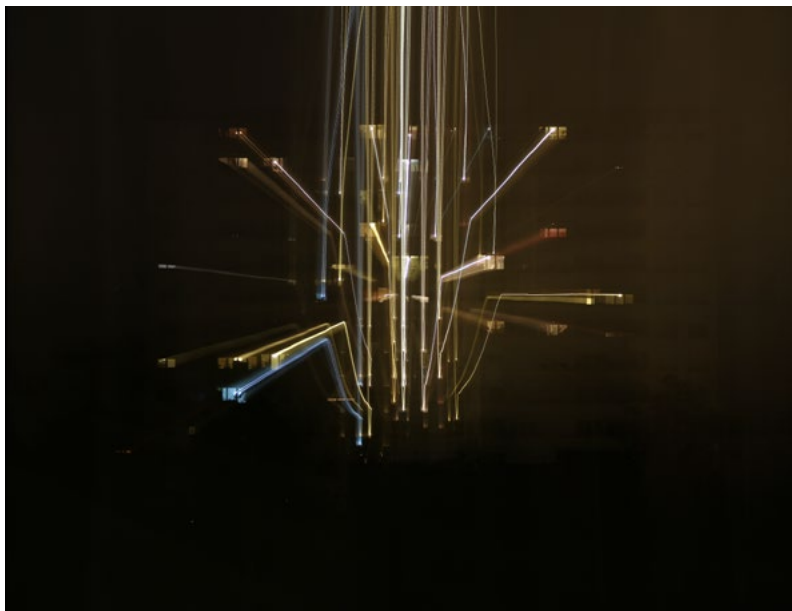

Trvanie / Duration: 20. 5. – 11. 7. 2021

Expozície

Výstavným projektom, ktorý Igor Eškinja pripravil pre centrálnu sálu Kunsthalle Bratislava, od začiatku prestupovali rôzne neistoty. Samozrejme, väčšina z nich sa týkala problémov a dôsledkov pandémie, ktoré kládli neobvyklé nároky na vzťahy medzi umelcami a inštitúciami. A práve túto situáciu možno chápať ako východisko umelcovho výstavného projektu a témy, v ktorej sa umelecká prax stáva ozvenou vzťahov, postupov, pravidiel a procesov, ktoré v tomto prípade úplne chýbajú. Miesto toho, aby použil akýkoľvek odkaz, metaforu či návrh, Eškinja musel vo fenomenologickom zmysle vyvstať sám do prázdna, ktoré pre neho nezámerne vytvorila aktuálna situácia ako taká. Asi jej najsilnejším prvkom bola jeho nemožnosť fyzicky navštíviť a prehliadnuť si výstavný priestor. Čo spočiatku vyznievalo ako nedostatok v celom procese, neskôr sa stalo hlavným „kotviacim“ bodom projektu. Dôsledkom toho výstava tvorí paralelu k umelcovmu dlhodobému záujmu pretvárať naratívy výstavných priestorov, kedy k špecifikám výstavného priestoru pristupuje ako k základnej premise projektu. Zatiaľ čo prácu a myšlienky Igora Eškinju možno vzťahovať k umeleckej praxi vychádzajúcej z dedičstva konceptuálnej tradície, ktorá sa sústreďuje na samotnú ideu umeleckého diela a skúma materiálnosť objektu ako nositeľa významu, je dôležité zdôrazniť, že sa nikdy nesnaží myšlienku materiálnosti rozpustiť úplne. Zaujíma

Igor Eškinja: zo série *Expozície* / from the series *Exposures*, 2021, variabilné rozmery / variable dimensions, foto / photo: umelec / the artist

ho skôr vytváranie napätia v rámci priestoru, ktorý vzniká medzi myšlienkou a fyzickou prítomnosťou diela, ktoré je vždy premyslené skrze uvážlivý výber média od inštalácie, cez objekt, maľbu až k fotografii, či niečoho, čo balansuje na hrane materiálnosti. Z toho dôvodu Eškinjov projekt vždy vyzerá ako niečo, čo existuje ako závislý vzťah medzi *pozitívnym* a *negatívnym* a ako prehľad nekonečných prechodov medzi dvojrozmerným a trojrozmerným chápaním priestoru.

Podlhovastý šesťuholník vymedzuje centrálnu sálu, zatiaľ čo monumentálny suspendovaný svetlák zhora osvetľuje a „ovláda“ objem prázdneho priestoru. A práve tento

Igor Eškinja: zo série *Expozície* / from the series *Exposures*, 2021, variabilné rozmery / variable dimensions, foto / photo: umelec / the artist

stav je to, čo ukotvuje výstavný projekt na konceptuálnej a formálnej úrovni. Niečo, čomu možno porozumieť parafrázou myšlienky, ktorú vyslovil John Cage po prvom predstavení svojej rovnomennej 4 minúty a 33 sekúnd trvajúcej skladby: *Nič také ako prázdnota neexistuje. Čo si mysleli, bolo prázdno, pretože nevedeli, ako cítiť priestor. Ten bol plný náhodných prvkov.* Lenže ak prázdno slúži ako východisko, výstava nie je explicitne haptickou skúsenosťou priestoru, ale primárne existenciou medzi centrálnou sálou, jej architektonickými detailmi a efemérnymi prvkami akými sú svetlo alebo pohyb. Intervencia do výstavného priestoru sa odvíja okolo jediného prvku – potlačenej syntetickej transparentnej textílie, ktorá

dokáže veľmi dobre reagovať na efemérnosť výstavného priestoru. Svetlo a pohyb nie sú len externými faktormi, ale podstatnými prvkami v chápaní priestoru. Vďaka intervencii Igora Eškinju nie sú prvky svetla a pohybu, ktoré obvykle existujú na okraji materiálnej prítomnosti, iba odhalené, ale aj určitým spôsobom zosilnené, a tým sa stávajú stredobodom divákovej pozornosti. Potlačená syntetická transparentná textília nie je len estetickým objektom, ale skôr štruktúrou, ktorá v celej výstave skúma prítomnosť svetla, jeho intenzity, a to, ako spúšťa prítomnosť farby. Podľa definície je farba pocit a jej vnímanie ovplyvňujú rôzne dlhodobé a krátkodobé javy, ktoré ľudia definujú ako charakteristiku svetelného zdroja, ktorý možno vnímať okom. Eškinju však nezaujíma ani tak samotné fyzické javenie sa farby, ako skôr úloha, ktorú má farba v konkrétnom spoločenskom a politickom kontexte. Z toho dôvodu sú podstatným prvkom intervencie obrazy vytlačené na transparentnej textílii. „Nočné portréty“ panelákov a ich interiérov na jednej strane dávajú do priamej súvislosti Eškinjovo osobné okolie a výstavné miesto a na strane druhej tie isté obrazy skúmajú subtilné detaily týchto architektonických štruktúr, pričom rozmazávajú hranice medzi časom, pamäťou, históriou a ich sociopolitickým údelom. Statický fotoaparát zaznamenáva rôzne exteriéry a interiéry, ktoré patria ľuďom rôzneho socioekonomického statusu a sú osvetlené iba rôznymi úrovňami a intenzitami svetla v čase vytvárania portrétov. Je to toto letmé, chvejúce sa svetlo, ktorého zdroj je niekde za okrajom a prezrádza ho len odraz v architektúre. Svetelné zdroje akými sú televízia, počítač, stolná či kuchynská lampa tu slúžia ako ready made; je to číry zdroj svetla, vďaka odstupu fotoaparátu zbavený akýchkoľvek ideologických črt. Všetky informácie sú

Igor Eškinja: zo série *Expozície* / from the series *Exposures*, 2021, variabilné rozmery / variable dimensions, foto / photo: umelec / the artist

vymazané – žiadny zvuk nepočuť, i obraz sám možno rozoznať len v druhotnom odraze sťa by svetlo interiéru. Prítomnosť svetla sa tu kladie do juxtapozície s precízne definovanými intervalmi s nekompromisnou cageovskou prázdnotou podlhovastého šesťuholníka so všetkými jeho výhodami a nevýhodami. To vytvára stav napätia, očakávania či možnosti postaviť pozorovateľa/ku pred výzvu. Na druhej strane, kakofónia, ktorá vzniká ako výsledok prekrývania obrazov, rôznych intenzít svetla a pohybu, vytvára pole nekontrolovaného nepokoja v rámci výstavného priestoru. S takmer minimalistickou stratégiou skúmania vzťahu medzi telom, objektom a priestorom Eškinja definuje vizuálnu os centrálnej

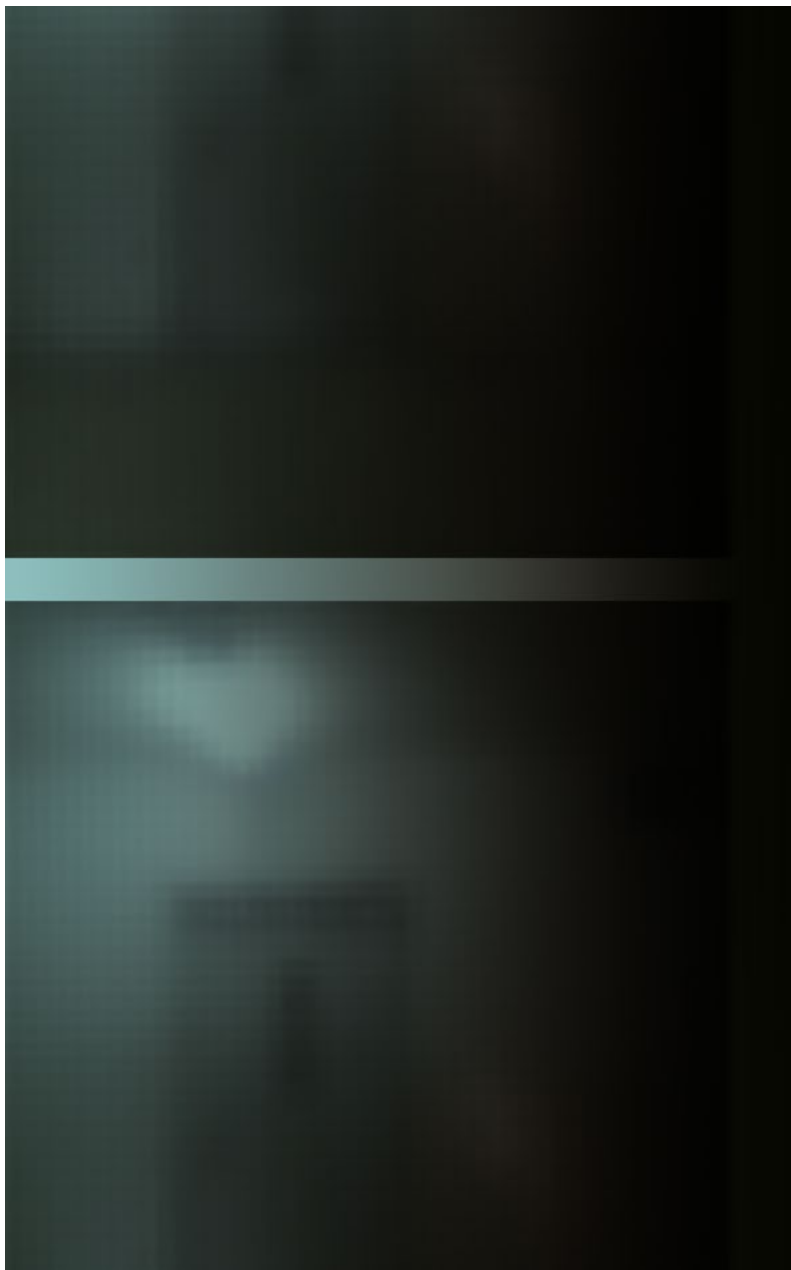
sály vrstvením čiastočných pohľadov, ktoré závisia na pozícii pozorovateľa/ky. S tým, ako je skúsenosť definovaná vzťahom k priestoru, telo zároveň vytvára priestor s takmer brechtovským nádychom, keďže tu nie je žiadna bariéra, ktorá by oddeľovala umelecké dielo, priestor a vnímateľa.

Je možné vycítiť a pochopiť, že Igor Eškinja svojim spôsobom vytvára choreografiu medzi rôznymi prvkami, ktoré spochybňujú skúsenosť materiálnej reality v našom okolí a jemne ich prepája s možnosťami letného a chvíľkového. V rámci priestoru vzniká napätie medzi materiálным, a tým, čo je na okraji materiálnej prítomnosti, medzi vizuálnym a nevizuálnym. Spojenie prvkov, svojho druhu fragmentov materiálności, ktoré nemajú silnú formálnu prítomnosť, kulminuje v rámci výstavy v určitom „vyslobodení“. Skôr než prostredníctvom fyzickej zotrvačnosti hmoty a objemu, ktorý by vyplňal náročný výstavný priestor, umelcom uvedené individuálne prvky sú dynamické a otvorené, snažia sa narušiť dojem váhy a objemu, a týmto spôsobom ukazujú potenciál prázdnoty architektonického priestoru. Je to intervencia, ktorá skôr vytvára podmienky pre skúsenosť, než niečo, čo vás vedie ku kontemplácii objektu.

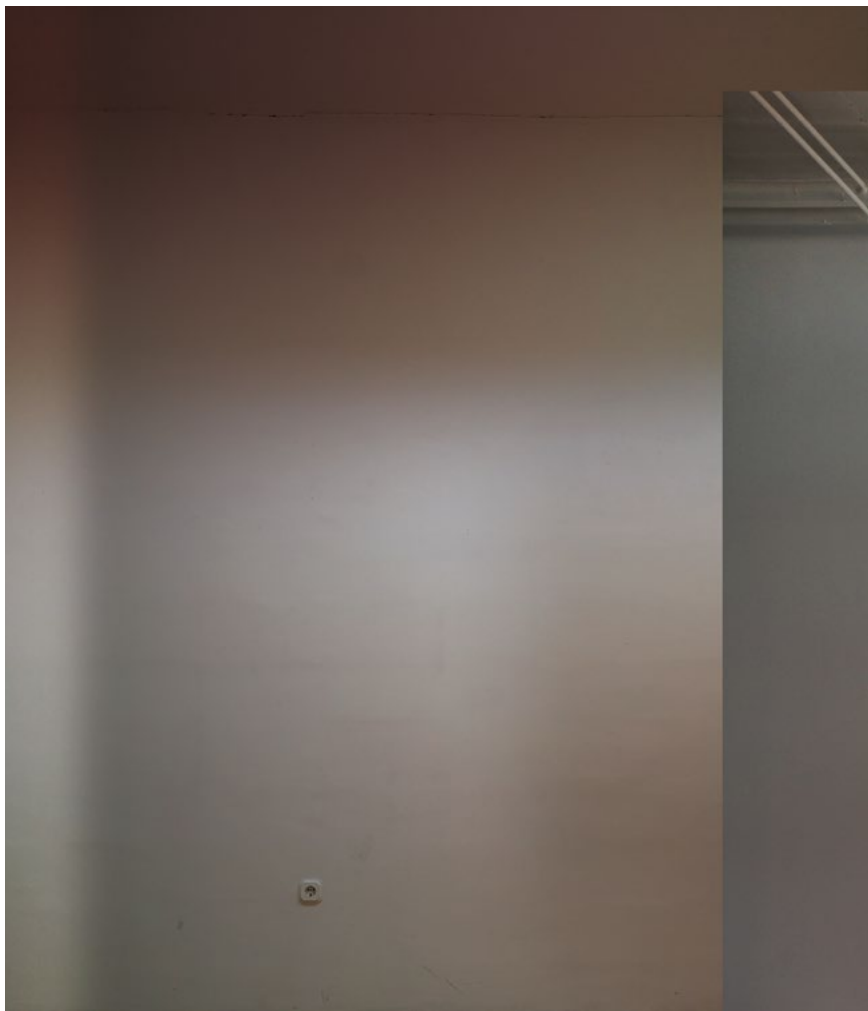
Tevž Logar

kurátor výstavy

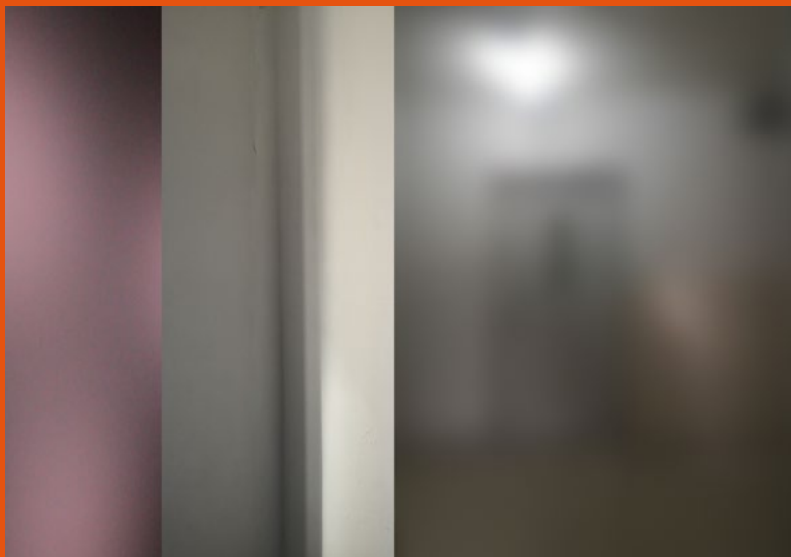

Igor Eškinja: zo série *Expozície* / from the series *Exposures*, 2021,
variabilné rozmery / variable dimensions, foto / photo: umelec / the artist

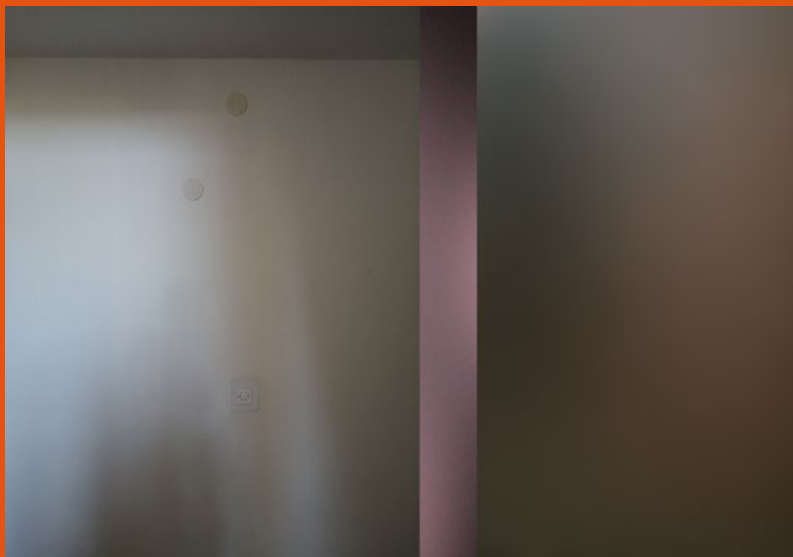
Igor Eškinja: zo série *Expozície* / from the series *Exposures*, 2021,
variabilné rozmery / variable dimensions, foto / photo: umelec / the artist

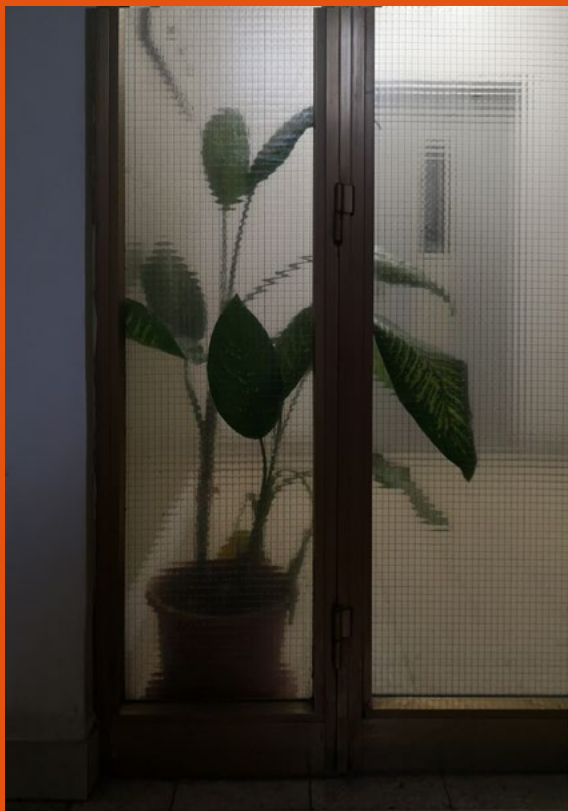
Exposures

The exhibition project that Igor Eškinja has conceptualized for the central hall of the Kunsthalle Bratislava was from the beginning permeated with various uncertainties. These of course, mostly related to the problems and side effects of the pandemic, which has posed a peculiar challenge in the relations that emerge between artists and institutions. And this very condition can be also understood as a starting point for the exhibition concept: a subject where the artistic practice becomes an echo of relations, procedures, rules, processes, and which are in this case completely absent. Instead of using any reference, metaphor or suggestion, Eškinja had to submerge himself, in a phenomenological sense, into the void that the current

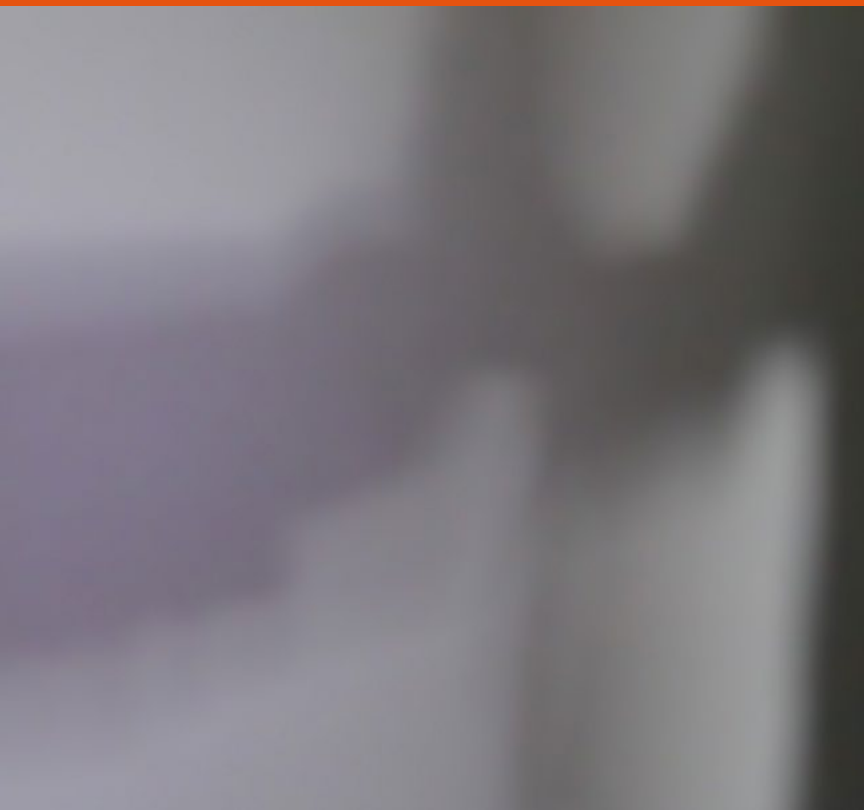
Igor Eškinja: zo série *Expozície* / from the series *Exposures*, 2021, variabilné rozmery / variable dimensions, foto / photo: umelec / the artist

conditions unintentionally created for him. Probably the most forceful element of these conditions was Eškinja's inability to physically visit and understand the exhibition space, at first felt as deficiency in the whole process, but later became a main "anchoring" point of the project. As a consequence, the exhibition also establishes a parallel with the artist's previous interest in changing the narratives of exhibition spaces, taking the specifics of the exhibition space as a main premise of the project. While the work and ideas of Igor Eškinja can be related to artistic practices which are grounded in the legacy conceptual tradition that focuses on the very idea of the artwork and questions the materiality of the object as the conveyor

Igor Eškinja: zo série *Expozície* / from the series *Exposures*, 2021, variabilné rozmery / variable dimensions, foto / photo: umelec / the artist

of meaning, it needs to be stressed that he never strives to completely dissolve the materiality. His interest lies in establishing a tension within the space, rising between the idea and the physical presence of the artwork: this is always thought through attentive selection of the medium ranging from installation, to object, from painting to photography, or something that remains on the edge of materiality. That is the reason Eškinja's project always seems as something that exists in the dependent relation

between *positive* and *negative*, and as compendium of infinite transitions between two-dimensional and three-dimensional understanding of the space.

An elongated hexagon shapes the central hall, while a suspended monumental skylight illuminates and “controls” the volume of empty space from above. And this is precisely what grounds the exhibition project at a conceptual and formal level. Something that can be understood

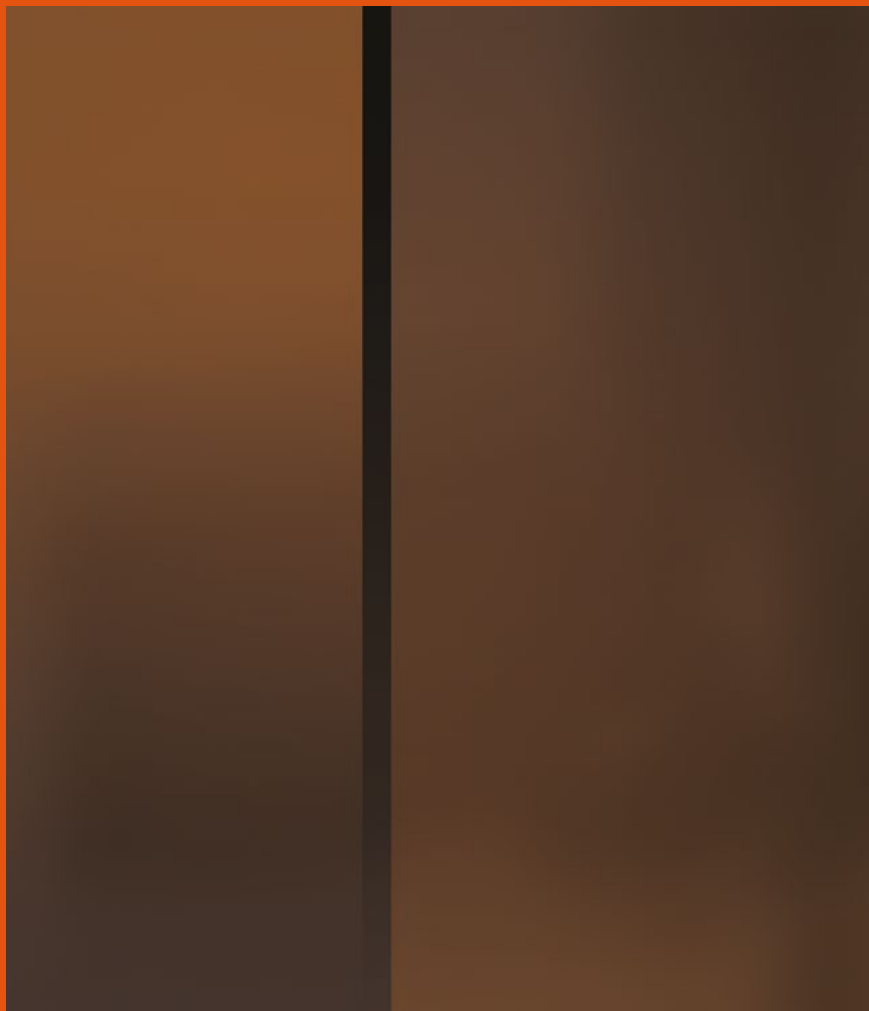
through a paraphrase of the thoughts given by John Cage after the first performance of his eponymous four-minute and 33-second composition: *There's no such thing as emptiness. What they thought was emptiness, because they didn't know how to feel the space. It was full of accidental elements.* However, if the void serves as a starting point, the exhibition is not an explicitly haptic experience of the space, but primarily co-existence between the central hall, its architectural details, and ephemeral elements such as light and movement. The intervention into the exhibition space involves one single element – printed synthetic transparent textile, whose intrinsic quality lies in its ability to react to the ephemerality of the exhibition space. The light and movement are not merely external factors, but essential elements in the understanding of the space. Through Eškinja's intervention existing elements of light and movement, that usually exist on the edge of material presence, are not just revealed but somehow amplified and so they become a centre of attention of the spectator. Printed synthetic transparent textile is not merely an aesthetic object but rather a structure that, throughout the exhibition, questions the presence of light, its intensity and how this triggers the presence of colour. According to definition colour is a feeling, and its perception is influenced by long- and short-term phenomena that people define as characteristics of the light source that can be perceived by the eye. However, Eškinja is not as interested in the sole physical appearance of colour as he is in the role that light has in a particular social and political context. That is why the substantial element of the intervention are the images replicated on the transparent textile. "Night portraits" of socialist apartment blocks and their interiors on one hand make direct cultural relation between Eškinja's personal environment and the exhibition venue, while on the other those same images examine

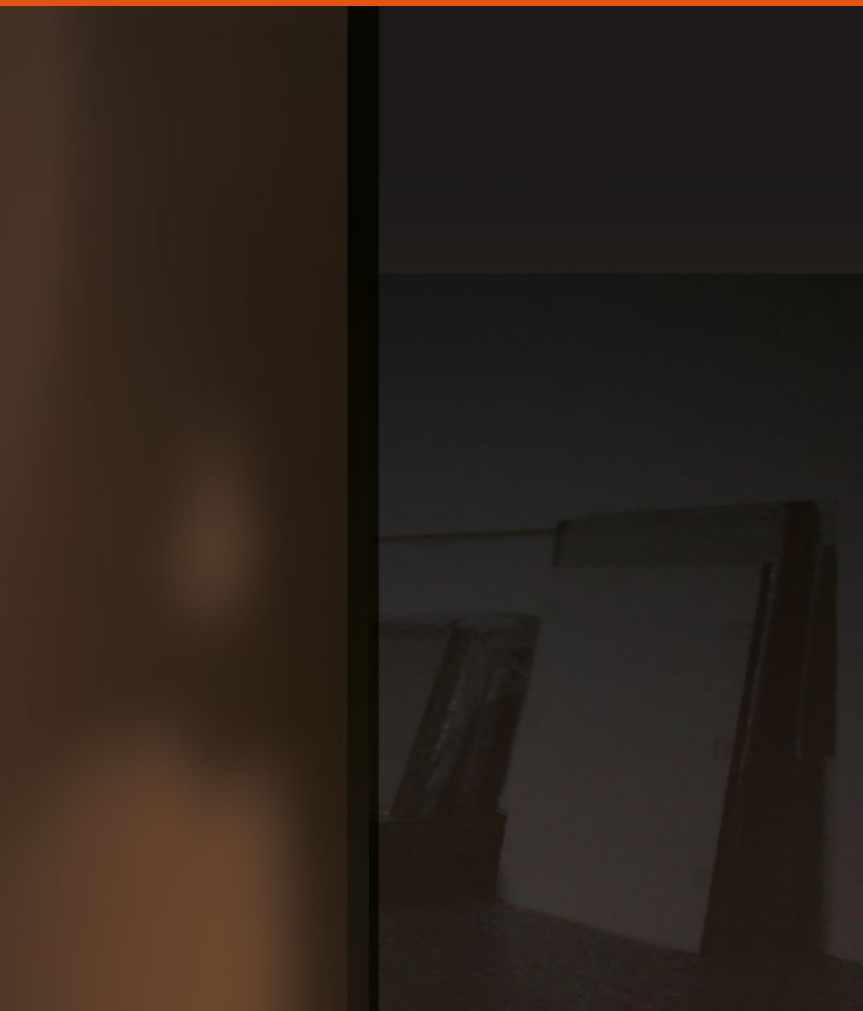
Igor Eškinja: zo série *Expozície* / from the series *Exposures*, 2021, variabilné rozmery / variable dimensions, foto / photo: umelec / the artist

the subtle details of these architectural structures, dissolving the lines between time, memory, history and their socio-political condition. A static camera monitors different exteriors and interiors which belong to people of different socio-economic status and are illuminated only by the different levels and intensities of light at the time of recording of the portraits. It is a transient, trembling, light whose source is out of the frame and is only defined by its reflection in the architecture. The light source, such as television, computer, table or kitchen light, here serves as a readymade; it is a pure source of light, devoid of all ideological features because of the distance of the camera. All information is abolished – there is no sound, and the image itself is recognized only in the secondary reflection, as a light of the interior. The presence of light is juxtaposed, at precisely defined intervals, with the uncompromising Cage – like emptiness of the elongated hexagon, with all

Igor Eškinja: zo série *Expozície* / from the series *Exposures*, 2021, variabilné rozmery / variable dimensions, foto / photo: umelec / the artist

its advantages and flaws. This creates the state of tension, expectation, and the possibility to challenge the spectator. On the other hand, the cacophony, which emerges as a result of intervened overlay of images, various intensities of light and movement, creates a field of uncontrolled unrest

within the exhibition space. With almost minimalist strategy of questioning the relation between body, object and space, Eškinja defines the visual axis of the central hall by layering particular views that depend on the position of the spectator. As the experience is defined in relation to

space, simultaneously time the body establishes the space in an almost Brechtian tone, in which there is no wall that separates the work of art, space and the spectator.

Once can sense and understand that Igor Eškinja in a certain way creates a choreography between various elements, which challenge the experience of the material reality of our surrounding, and subtly connects them with the possibilities of the fleeting and momentary. Suspense between the material and something that is on the edge of the material presence, between the visual and non-visual, is created within the space. This alliance of elements, a sort of fragments of materiality that do not have a mighty formal presence, culminate in some sort of “liberation” within the exhibition. Rather than through the physical inertia of mass and volume, which would fill the demanding exhibition space, the artist’s individually – introduced elements are dynamic and open. They strive to break the impression of weight and volume and in this way show the quality of emptiness of the architectural space. Intervention, as something that creates conditions for experience, rather than something that directs you towards the contemplation of the object.

Tevo Logar

exhibition curator

Bio

IGOR EŠKINJA (*1975, Chorvátsko, Rijeka) žije a pracuje v chorvátskej Rijeke. Eškinja konštruuje svoju architektúru percepcie ako súbor skromnosti a elegancie. Umelec „performuje“ objekty a situácie a zachytáva ich v intímnom a tichom prechode z dvojrozmerného do trojrozmerného formálneho zobrazenia. Pomocou jednoduchých a lacných materiálov, napríklad lepiaca páska alebo elektrické káble a ich rozvinutia s extrémnou presnosťou a matematickou exaktnosťou v rámci prísnych priestorových parametrov, Eškinja definuje vlastnosti, ktoré siahajú nad rámec fyzických aspektov a vstupujú do rovín imaginatívneho a nepostrehnuteľného. Eškinja sa zúčastnil rôznych skupinových výstav, napríklad *Manifesta 7*, Rovereto (2008); *Complicity*, Rena Bransten Gallery, San Francisco (2009); *28. Bienále Grafični*, Ljubljana (2009); *Dirt*, Nadácia Wellcome, Londýn, (2011), *Rearview Mirror*, Elektráreň, Toronto, (2011); *2. Uralské priemyselné bienále*, Jekaterinburg, (2012); *T-ht nagrada*, Múzeum súčasného umenia, Záhreb (2016), *Every time a ear di soun* – program Documenta 14, SAVVY contemporary, Berlín (2017) a mnohých samostatných výstav (*Project for Unsuccessful Gathering*, Casino Luxembourg-Forum d'art contemporain, Luxemburg, 2009; *Inhabitants of Generic Places*, Kunstforum, Viedeň, Múzeum súčasného umenia, Záhreb, 2011; *The Day After*, Federico Luger Gallery, Miláno, 2011, *Interieur Captivant*, Múzeum MAC/VAL, Vitry, 2012; *Quixote*, MUWA, Graz, 2014; *PRODUCTIVE WORK_What Is It Supposed to Be*, Q21, Museums Quartier, Viedeň, 2018.

igoreskinja.com

TEVŽ LOGAR (*1979, Slovinsko, Kranj) pracuje ako nezávislý kurátor, editor a spisovateľ a spolupracuje s rôznymi galériami a inštitúciami. Na 58. Bienále v Benátkach v roku 2019 pracoval ako kurátorský poradca v Pavilóne republiky Severné Macedónsko a ako spisovateľ v Pavilóne Republiky Kosovo. Bol kurátorom a spolukurátorom skupinových a samostatných výstav, napríklad *When in Doubt, Go to a Museum* (2021); Trienále, 54. Záhrebský salón – *Without Anesthesia* (2019); *Ulay: Irritation* (2015); *Crossings* (2014); *Jasmina Cibic: For Our Economy and Culture* v slovinskom pavilóne na 55. Bienále v Benátkach (2013); *Bas Jan Ader* (2012); *Tanja Ostojčić: Body, Politics, Agency* (2012); *Accretions II* (2011) a spolupracoval s ďalšími mnohými inštitúciami. Od roku 2009 do roku 2014 bol umeleckým riaditeľom Galérie Škuc v slovinskej Ljublane a prednášal dejiny umenia 20. storočia na Akadémii výtvarných umení (AVA) v tom istom meste. Bol scenárista celovečerného dokumentárneho filmu *Project Cancer: Ulay's journal from November to November* a spoluzakladateľ Ulayovej nadácie (2014) v Amsterdame, kde aktuálne pôsobí ako člen dozornej rady. V roku 2014 bol nominovaný na cenu *Gerrit Lansing Independent Vision* v New Yorku. Žije v chorvátskej Rijeke.

Bio

IGOR EŠKINJA (*1975, Croatia, Rijeka) lives and works in Rijeka, Croatia. Eškinja constructs his architectonics of perception as ensembles of modesty and elegance. The artist “performs” the objects and situations, catching them in their intimate and silent transition from two-dimensional to three-dimensional formal appearance. Using simple, inexpensive materials, such as adhesive tape or electric cables, and unravelling them with extreme precision and mathematical exactness within strict spatial parameters, Eškinja defines qualities that go beyond the physical aspects and enter the registers of the imaginative and imperceptible. Eškinja participated in various group exhibitions, such as *Manifesta 7*, Rovereto (2008); *Complicity*, Rena Bransten Gallery, San Francisco (2009); *28th Grafični Biennale*, Ljubljana (2009); *Dirt*, Wellcome Foundation, London (2011); *Rearview Mirror*, Power Plant, Toronto, (2011); *T-ht nagrada*, Museum of Contemporary Art, Zagreb (2016.), *Every time a ear di soun* – Documenta 14 program, SAVVY contemporary, Berlin (2017), and many solo exhibitions (*Project for Unsuccessful Gathering*, Casino Luxembourg-Forum d’art contemporain, Luxembourg, 2009; *Inhabitants of Generic Places*, Kunstforum, Vienna, Museum of Contemporary Art, Zagreb 2011; *The Day After*, Federico Luger Gallery, Milano, 2011; *Interieur Captivant*, MAC/VAL Museum, Vitry, 2012; *Quixote*, MUWA, Graz, 2014; *PRODUCTIVE WORK_ What Is It Supposed to Be?*, Q21, Museums Quartier, Vienna, 2018).

igoreskinja.com

TEVŽ LOGAR (*1979, Slovenia, Kranj) works as an independent curator, editor and writer, and collaborates with various galleries and institutions. He worked with the Pavilion of the Republic of North Macedonia as a curatorial consultant and Pavilion of the Republic of Kosovo as a writer at the 58th Venice Biennial in 2019. He curated or co-curated a number of group and solo exhibitions, including *When in Doubt, Go to a Museum* (2021); *The Triennial*, 54th Zagreb Salon – *Without Anesthesia* (2019); *Vadim Fishkin: Light Chaser* (2016); *Ulay: Irritation* (2015); *Crossings* (2014); *Jasmina Cibic: For Our Economy and Culture* for the Slovenian Pavilion at the 55th Venice Biennial (2013); *Bas Jan Ader* (2012); *Tanja Ostojic: Body, Politics, Agency* (2012); *Accretions II* (2011), and collaborated with many other institutions. From 2009 to 2014, he was the artistic director of the Škuc Gallery in Ljubljana, Slovenia and a lecturer of History of 20th Century Art at the Academy of Visual Arts (AVA) in the same city. He was the screenwriter of a full-length documentary *Project Cancer: Ulay’s journal from November to November* (2013) and a co-founder of the Ulay Foundation (2014) in Amsterdam where he now sits as member of the Advisory Board. In 2014, he was nominated for the *Gerrit Lansing Independent Vision Award* (Independent Curators International) in New York. He lives in Rijeka, Croatia.

KHB

Kunsthalle
Bratislava

Kurátor výstavy / Exhibition Curator: Tevž Logar

Text / Text © Tevž Logar

Grafický dizajn / Graphic design: Eva Šimovičová, Helplab.sk

Produkcia a inštalácia / Production and installation: Magdaléna Fábryová, Jozef Tyrol

Preklad / Translation: Palo Fabuš

Fotografie / Photographs: archív umelca / the artist's archive

Riaditeľ KHB / Director of the KHB: Jen Kratochvíl

Asistentka riaditeľa / Assistant of the Director: Jana Babušiaková

Kurátorka / Curator: Lýdia Pribišová

PR a fundraising / PR and fundraising: Lila Rose

Edičné aktivity / Editorial activities: Erik Vilím

Vzdelávacie programy / Educational programmes: Daniela Čarná, Lucia Kotvanová

Hlavný ekonóm / Chief Economist: Rastislav Weidling

Kunsthalle Bratislava
Nám. SNP 12, 811 06 Bratislava
Slovenská republika /
Slovak Republic

OTVORENÉ / OPEN
Pon – Ned: 12:00 – 19:00 /
Mon – Sun: 12 – 7 p.m.
Uto: zatvorené / Tue: closed

www.kunsthallebratislava.sk

Vstupné dobrovoľné / Voluntary fee

Sledujte nás / Follow us: Instagram, Facebook, Youtube @KunsthalleBratislava

Grafická spolupráca / Graphic cooperation: Helplab.sk

Zriaďovateľ
Founder

MINISTERSTVO
KULTÚRY
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Partner výstavy
Partner of the Exhibition

Mediálni partneri
Media Partners

S I T A
SLOVENSKÁ TIŠŤOVÁ AGENTÚRA
SLOVAK NEWS AGENCY

. t a s r .

:RÁDIO DEVÍN

CITYLIFE.SK
CO SA DEE V BRATISLAVE A OKOLI

Flash Art

GoOut